

פרשת צו

מאור שבתורה

מעט מן האור דוטה הרבה מן החושך

שבת יב' ניסן התשע"ז

הדלקת נרות	צאת השבת	ר"ת
18:47	19:39	20:27
18:45	19:37	20:24
18:47	19:39	20:26
18:46	19:38	20:25

כל הזכויות שמורות

ישא לאור להעמקת התורה ועמלה
עורך: יעל דהאן נ"י 050-4194600

לצ"נ: מו"א עט"ר חיים בן שמחה ז"ל לרפואת והצלחת: שמחה בת נעימה תחי'

בשבת קודש הדפק על דלת ביתו של הגאון רבי יהודה צדקה זצ"ל אדם שאינו שומר תורה ומצווה, ומראהו ככריון אלים. **נהלו האנשים**, אך הרב צדקה יצא אליו ושאלו לרצונו. התברר, שהאיש הוא נהג מונית וחילל שבת בפרהסיא. הרב צדקה מזהר והפציר **והתחנן** שלא יסע-אך לשוא. אבל זעקתו של הרב הוסיפה להדהד באזניו.

"הרגשתי", אמר הנהג, "כי הצעקה הבוקעת מפיו, היא צעקה טהורה, שונה מכל הצעקות ששמעתי עד כה. החלטתי לבוא ולבדוק מה פשר הכאב הזה שגורם לך לצעוק כל כך בחזקה..."

הרה"ק רבי נחמן מברסלב אומר:
קל יותר להשיא עצה לאחר, מלעצמו.

סיפר רבי ישראל פינטו ה"ו, כי היה לו קשר טוב עם רבי יעקב יוסף זצ"ל וכל פעם שהיו נפגשים היה מאיר לו פנים, ומדבר איתו בכבוד ובידידות, ועונה לו על שאלותיו בהלכה. יום אחד הוא פגש את אבא ברחוב ואבא בקושי אמר לו שלום, הוא לא הבין מה קרה, אמר אולי הרב לא מרגיש טוב והוא **מקרה חד פעמי**, אבל זה המשיך עוד פעם שאבא פגש אותו והתחמק ממנו ובקושי אמר לו שלום. בסוף התברר פשר הדבר, היות ובאותה תקופה היה לו דין ודברים עם אדם בביה"ד של אבא ולא רצה שיהיה **חנופה והטיית הדין**, ומשנגמר הדין תורה, חזר להאיר לו פנים.

בנו של רבנו "החפץ חיים" ספר על הנהגת אביו בתוך ביתו: "זכרתי מימי בחרותי, כי פעם התאוננה אמי על מצב הבית הגרוע, ופלטתה מפיה: 'הלא בית פלוני שהם קדושים - אנשים פשוטים ובניהם גסים ופשוטים, בכל זאת - הן ועשר בניהם, ואנו לעמיתם, חיים בדתך כל כך!' והשיב לה אבי - החפץ חיים - בסגנון זה: 'אני רואה לפי ישר לבך שפך רצונך, כי איש פלוני, שלא חנן אותה ה' בדתך רתקה, וגם לא הצליחו ה' בקנים בעלי פשרונות טובים, הנה לו להענישו גם בעיניו, ולעמית זה: את, שחננה ה' בבעל בן תורה, וגם אותך חנן הקב"ה בהפרת האמת, וכמו בן גם בניה, יש תקנה פי יקרו לומדים ותלמידי חכמים גדולים, את חפצה פי תתקרי גם בעשירות?! היכן הוא הישר האלקי, שבייתנו תתקרה בכל, בתקנה ועשור, בקנים בעלי תקנה, ואלו בית פלוני ישאר ריק מכל, לא ברוחניות ולא בגשמיות? על פן הבה נשמח בחלקנו - פי טוב הוא..."

כאשר הבית קטן אני מקטין את עצמי עוד יותר

הרב אליהו דסלר אומר: האהבה היא תולדת הנדיבות, כי למי שנותנים יותר אוהבים אותו יותר.

סיפר בנו של רבי יוסף אוחיון זצ"ל: "פעם נגנבו מביתי בגדיים יקרי ערך שקיבלתי לסחורה מידי- דיפלומט צרפתי. אבא נטל כוס עם מים ושמן, והורה לילד קטן **להביט** בתוך הכוס. ויפן אל הילד וישאל אותו: 'אמור נא לי מה ראית בכוס' השיב הילד 'ראיתי בכוס בית מגורים' והוסיף לתאר תיאור מדויק של הבית והמתרחש בתוכו. **מיד פנה** אבי אלי ואמר לי בית זה הוא ביתו של הגנב' הוסיף אבא ואמר 'תזכור היטב בית זה נמצא ברחוב פלוני. בהדר פלוני שבו יושבים אנשים עומד ארגו, ועליו מונחת קערה עם לחם, בתוככי ארגו זה נמצאים **הגנבים הגנובים** למותר לציין כי לאחר ברור יסודי עלה שאכן מדבריו לא נפל דבר ארצה.

מנהל מוסד חשוב שח לנו על גירעונות בתפעול המוסד, רבי **שלמה שרעבי** זצ"ל השיבו: כי אחד מעבדיו הנאמנים' גנע קשות בעניני קדושהוהוא זה אשר לוקח רבות מכספי המוסד, המנהל ההמום **עקב ניסודיות** ואכן גילה כי לתהדתו אחד העובדים אשר עמד לצידו, דווקא הוא אר גנע בכל אשר אמר הרב.

נקודה למחשבה

יום אחד הוזמן מרצה זקן לשאת הרצאה בנושא "תכנון זמן יעיל" - להרצאה הוקצתה רק שעה אחת כדי "להעביר את החומר". העביר המרצה הזקן את מבטו בין המשתתפים, באיטיות, ולאחר מכן אמר: "אנו עומדים לערוך ניסוי". מתחת לשולחן שהפריד בינו לבין מאזיניו הוציא המרצה מיכל זכוכית גדול והניח בעדינות לפניו. אחר הוציא מתחת לשולחן **כתריסר אבנים**, הרים המרצה את מבטו באיטיות אל תלמידיו ושאל: "האם מלא המיכל?" "כולם השיבו "כן". שוב התכופף והוציא מתחת לשולחן כלי **מלא חצץ**. בקפדנות שפך את החצץ מעל האבנים וניער מעט את המיכל. אבני החצץ הסתננו בין האבנים הגדולות עד שירדו לתחתית המיכל. שוב הרים את מבטו המרצה הזקן אל הקהל ושאל: "האם מלא המיכל?" עתה אחד מהם השיב: "כנראה שלא". "נכון" ענה המרצה הזקן. חזר והתכופף והפעם הוציא מתחת לשולחן **סיר מלא בחול**. בתשומת לב שפך את החול אל תוך המיכל. החול מילא את החלל בין האבנים הגדולות ובין החצץ. פעם נוספת שאל המרצה את מאזיניו: "האם מלא המיכל?" הפעם ללא היסוס ובמקהלה, השיבו התלמידים המחוננים "לא!"

"נכון" ענה להם המרצה הזקן. וכפי שציפו תלמידיו רבי היוקרה והעוצמה, הוא נטל את **כד המים** שעמד על השולחן ומילא בהם את המיכל עד לשפתו. המרצה הזקן הרים את מבטו לקהל ושאל: "איזו אמת גדולה יכולים אנו ללמוד מניסוי זה?" "אנו למדים שככל שהזמן שלנו נראה גדוש בהתחייבויות, אם באמת מתאמצים תמיד ניתן להוסיף עוד פגישות ועוד מטלות". "לא" השיב המרצה הזקן "לא זה, **האמת הגדולה** שמוכיח לנו הניסוי היא זו: אם לא מכניסים למיכל קודם כל את האבנים הגדולות, לעולם לא נוכל להכניס למיכל את כולם אחר כך"... דממה עמוקה השתררה באולם, כאשר כל אחד מנסה לתפוס את מלוא המשמעות של דברי המרצה. הזקן התבונן בשומעיו ואמר: "**מהו האבנים הגדולות בחייכם?** בריאותכם? המשפחה? ידידכם? הגשמת חלומותיכם? לעשות מה שאתם באמת אוהבים? להילחם למען מטרה נעלה? להינפש? לקחת זמן לעצמכם? משהו אחר?"

מה שחייבים לזכור הוא שחשוב ביותר להכניס קודם את כל האבנים הגדולות בחיינו, כי אם לא נעשה זאת, אנו עלולים לפספס את החיים. אם ניתן עדיפות לדברים הקטנים (החול, החצץ, החול) יתמלאו החיים בדברים הקטנים ולא יישאר מהזמן היקר שלנו כדי להשיג את **הדברים החשובים באמת בחיים** משום כך לעולם אל תשכחו לשאול את עצמכם את השאלה: "מהו האבנים הגדולות בחיי?" וכאשר תהיו אותם, תכניסו אותן ראשונות למיכל (החיים) שלכם". בתנועת יד ידידותית, ברך המרצה הזקן את מאזיניו ויצא באיטיות מן האולם.

אח יקרו! קבע עיתים לתורה! **נצל את הזמן** אל תניח לו לחלוף. (העורך)

רצונך להיות רגוע – לא להיות נגוע – להרגיש שלם ולא פגוע. אל תבט לעולם אל בית זולתך – תן תודה על מה שבינלתיך – כך תהנה תמיד מפעלתך.

יהודי חרדי ישיש נכנס אל הגריא"ל שטיינמן שליט"א וביכה על מר גורלו שנוקק לעזרת ילדיו. "אני אדם בעל אמצעים ב"ה" – סיפר הקשיש – "במשך כל השנים תמכתי כלכלית בילדי" שלמדו בכוללים, ועקב תמיכתי הייתה להם אפשרות **להמשיך וללמוד**, ואילו עתה התהפך עלי הגלגל והם צריכים לתמוך בי ולסייע לי לתפקד, והדבר גורם לי למרירות קשה". ניחמו ועודדו הגריא"ל בדברים הבאים: "אתה אומר שעשיתי אינך מסייע להם. ואני טוען שמצבך הפוך! דוקא כשאתה במצב כזה **הינך עוזר להם יותר!**"
שכן כשתמכת בהם בכסף אף שזו מצוה גדולה, אבל האם הכסף היה שלך? הרי הממון והפרנסה בידי שמ"ם ואתה רק העברת את הכסף מרשותך לרשותם. אבל כיום כשהנך זקוק לעזרת בניך והם כילדים מחונכים באים לסייע בידך, הרי אתה תומך בהם עוד יותר בכל שהינך מזכה אותם במצוה הגדולה של **כיבוד אב!** ושווה העזרה הגדולה ביותר שהינך מגיד להם בחייהם..."

הרה"ק רבי ישראל מרדכי

אומר: אין להתייאש משום יהודי, איזו נקודה כלשהי ביהודיות חייבת להיות גם אצל הרשע,

דלי הנפל לתוך באר עמוקה, אפשר להוציא מן התהום,

רק אם הוא **קשור לחבל**, חבל עבה או חבל דק, ובלבד שיהיה חבל.

מנהגה של הרבנית מרת **רחל**, אשתו השנייה של רבי **ראובן דב** אביו של **רא"א דסקל** בעל ה"מקמב מאליהו", הנה להשפיע כל בקר לפני עלות השחר, להדליק את המנחה ולהקיף לבצלה הגדול פוס מה חם. אָמַנְם כְּדֵי שֵׁלָא לְהַעֲרִיז מִקִּדְּמָא מִן הַנְּדָשׁ – נְהָגָה הַרְבֵּנִית לַעֲשׂוֹת מְלָאכָה קְשָׁה זֹו (בתנאי הנמים ההם) בפרוודור הבית.

והנה, באחד הקשרים – אָתְּנָה אֶשׁ בְּכַנְדִּיָּה מִהַפְתָּמִים שֶׁהֵנִיחָה בְּמַחֲסֵם. כִּיּוֹן שֶׁקְּשָׁשָׁה לְהַעֲרִיז אֶת בְּעֵלָה – נִסְתָּה הַרְבֵּנִית לְרוֹיֵץ הַחוּצָה וּלְכַבֹּת אֶת הַלְּקַבּוֹת בְּשִׁלְגָה, אֶךְ תוֹךְ כְּדֵי רִיזָה נִפְלָה בְּמַדְרָגוֹת, וּבְנֻסֻף לְכּוֹיּוֹת – נִפְגָּעָה מִזְעֻזְעוּת מִזֶּה. בְּהַעֲדָר רוּפֵא בְּמִקּוּם – לֹא נִתַּן לָהּ טְפוּל נְאוּת, וְכַעֲבָר שֶׁלוּשָׁה יָמִים, בִּי"ד בְּכִסְלוֹ, הִשְׁבִּיחָה אֶת נַשְׁמָתָה הַטְּהוּרָה לְיוֹצְרָהּ.

כְּמוֹכֵן **דרכי שמים נסתרים**, וְעֲלִינוּ לְרֵאוּת אֶת הַדְּקָרִים בְּמַבְטָ שֶׁל נְצַח. אֵין סִפְק שֶׁעַל מִסִּירוֹת פֶּה גְדוֹלָה לְתוֹרָה וְלַעֲלִיָּה הַרוּחִנִּית שֶׁל הַבַּעַל, מְקוּם גְּבוּה נִתְבָּצֵר לָהּ כְּגַן עֵדֶן.

משולחן גבוה

דברי תורה מפי ראש מוסדות "אור החיים" הגאון הרב **ראובן אלבז שליט"א**

להשתמש בזריזות והעצלנות לעבודת ה'

"דָּבָר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר כָּל חֶלֶב שׁוֹר וְכֶשֶׂב וְעִזֵּי לֹא תֹאכְלוּ... דָּם לֹא תֹאכְלוּ."

התורה ציותה אותנו לא לאכול את החלב והדם, כיון שמקטירים אותם לה', ויש לשאול מדוע התורה בחרה דוקא בשני החלקים הללו שאינם חשובים בבהמה, להקריב אותם לה', והלא מן הראוי להקריב לפניו יתברך חלקים חשובים ומכובדים בבהמה. אלא רמז נפלא רמוזה לנו התורה הקדושה, הדם מסמל את הזריזות והמהירות, דם זורם מהר, ואילו החלב שזה השומן מסמל על אדישות ומתינות. ומורה לנו התורה – כל חלב ודם לה', את הזריזות ומאידיך את המתינות והאדישות צריך לתת רק לעבודת ה' יתברך.
אם יש איזו מצווה ירוץ האדם וימהר לעשותה, ויהיה ראש וראשון לכל דבר שבקדושה, הוי רץ לדבר מצווה (אבות פ"ד מ"ב), שאינו דומה מצווה שאדם עושה אותה בזריזות והתלהבות למצווה שאדם עושה אותה בעעלה, חלק גדול מהמצווה זה עצם עשייתה בזריזות בחום ובהתלהבות, חם לבי בקרבי בהגיגי תבער אש (תהילים לט, ד).

ומנגד אם בא לו יצר הרע ומשכנע אותו לעשות עבירה, יתנהג האדם באדישות, "איני יכול כעת, אני עייף, ואתה עוף ונגע וירא אלקים..." (מושאל מדברים כה, יח). אך בעוונות הרבים מה עושה היצר הרע? מהפך את היוצרות, לעבירות הוא מזרז את האדם וגורם לו שלא להתחשב לא בגילו ולא בכוחותיו, ומנגד לעשיית המצוות הוא מכניס בו אדישות, ועל כך מזהירה התורה "כל חלב ודם לא תאכלו" אל תשמש בזריזות ובאדישות לעורך עצמך, לעורך דברי היצר הרע אלא תקדישם לה' יתברך לקיום התורה ולשמירת המצוות, בבחינת הוי עז כממר, וקל פנשר, ורץ כצב, ונגבור פארי, לעשות רצון אבידי שבשמים (אבות פ"ה מ"ב).

יהי רצון שנוכח לעשות רצונו יתברך כרצונו תמיד, ונוכח בקרוב לראות בגאולת ישראל השלימה, בניסן נגאלו ובניסן עתידין להיגאל (רי"ה יא ע"ב), אמן.

שבת שלום ומבורך לכל בית ישראל

שניים שנפגשו בשוק. ארם אחד לשני: הלויני מאה זהובים. תמה השני: איני מכירך כלל. החזיר הראשון: כמה תמוהים הבריות! כאן אין איש מלווני, משום שאין מכירים אותי, ובעירי אין איש מלווני, משום שמכירים אותי...

תלמיד רבינו **יוסף שלום אלישיב** זצ"ל, העיד שהיה רבינו ו"ל מתבטא על מתיקות אמיתית וגדולה שיש בחיים, היה מביא "לימוד גמרא עם תוספות". **והיה משמיע** מילים אלו באופן מוחשי כאדם המדבר על דבר המתקן הגדול לחיך. בזיכרונות מהגאון רבי **יעקב יצחק רודרמן** זצ"ל ראש ישיבת "נר ישראל" בארה"ב שסיפר שראה בעיניו את מרן רבינו בעל אור עולם בעל החפץ חיים זצ"ל מתבטא על לימוד הגמרא עם תוספות **בכוז מתיקות**, עם ליקוק שפתיים ממש, כאוכל ומוצץ דבר מאכל המתוק מדבש.

בני הזוג אינם צריכים להיות תואמים בתכונותיהם ההפך הוא הנכון

כל העלונים: hamaor.net

חיבה מיוחדת רכש רבי **יעשה מנדל** זצ"ל לצאן הקדושים, אלו ילדי ישראל. כשהלפו הטף לידו היה מביט בהם במבט רחמיאי, סוכריות רבות היו מוכנות ומזומנות לו בכיסו, **להרנין** את לב הקטנים... היתה זו עבודת ה' מיוחדת. כשבאו להתברך, התייחס אליהם בכובד ראש, כדרך שהתייחס להוריהם, אף קירבם והרעיף עליהם **תשומת לב יתירה**.

כשהיה רואה ילד מיוסר המתמלא בצער, יגון עמוק ניבט מעיניו וכל גופו התכווץ בכאב. היו אנשים שהכירו את עומק רגשותיו לילדים **חולים ושבורים**, והביאו אליו את ילדם החולה, כדי שיצא מגדרו ויתאמץ להעתיך בעדם.

לעילוי נשמת: יסיים בן רימה, שרה בת חורשד, דינה בת וחי, יוסף דהאן בן שמחה, ליאור בן אילנה, שרון בן טיפחה, שמחה בת לולו, יחיא בן לוליה, פנחס חיים אוחנה בן חנינה, עימה בת עזיה, שולמית חיה בת אסתר, סעידה מול בת יעקב, מלכה בת שרה. פנחס בן פנחס, יגאל בן מלכה, דוד ומרים אלבו, הרב אליעזר בן שמחה, יעקב בן אורי, יחזקאל בן שמחה, דדה בת אסתר בוגנים, יעקב בן נטלי, רפאל בן קלרה, הרב יעקב יוסף בן מרגלית, אלברט בן זוהרה אליעזר בן רינה, אפרים אליהו בן מרים, שלום בן אורה מורי הרב יורם אברביל, הרב יהודה יאיר, שמעון בן רינה, ישראל בן שמחה סבן, אוסטינה בת גוריה חלפון, שמואל בן רבקה זכאי **מנן הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה**

הגאון מוילנא זצ"ל "שעיקר ביאתו של האדם לעולם, לשבר מידותיו תמיד, ואם לאו – למה לו חיים?"

רשימת תפוצה info@hamaor.net

זמן קצר לפני פטירתו, פנה רבי **זושא מאינבאלי** זצ"ל לתלמידיו ואמר: כאשר יקראו לי לבית-דין של מעלה, איני מתירא מכך שמה ישאלוני:

"וושא, מדוע לא הגיעו מעשיך למעשי אבותיך, **אברהם, יצחק ויעקב**", שכן למדרגתם הרי לא יכולתי להגיע. אולם מתירא אני שמה ישאלוני: "וושא! **מדוע לא היות אתה-עצמך!**" והרי זושא מושלם יכולת להיות!"

המסתפק במה שבהשג יזו – אף כי דלתים סגרו בעדו – הרי הוא חפשי ליעודו – ואדון ברצונו וכבודו, אבל החומד יותר מיכולתו – עבד הוא לתאוותו – לא יוכל להתרומם משפלותו.

סיפר רבי **יעשה טורק** שליט"א: כאשר בא פעם הרב מפוניבז' – הגאון רבי **יוסף שלמה כהנמן** זצ"ל לפרנקפורט, כדי לאסוף כסף עבור החזקת תלמידי ישיבתו, פגש אותו מיודעו רבי **יעקב רוזנהיים** זצ"ל. כששמע כי הגיע הרב מפוניבז' לאסוף תרומות, אמר לו: "היה לא תהיה!"

אצלנו לא יתבוה כבוד התורה עד כדי כך!" הושיבו רבי יעקב מיד בלשכתו האישית, שם עמד **ש"ס וילנא מהודר**. ויחל הרב ללמוד שם במנוחה כאוות נפשו. "אני אלך במקומכם" הסביר לו.

ואכן יצא רבי יעקב רוזנהיים לחזר על פתחי הגבירים, נדיבי עם, כעבור ימים אחדים חזר אל הרב מפוניבז' והניח לפניו על השולחן **סכום כסף גבוה**, שהספיק לכסות את תקציבי הישיבה למשך שנה תמימה.

יהודי בא לרב ובוכה שאין לו כסף לחתן את בתו שהתארסה. "כמה יש לך?" שואל הרב. "חמשים אלף", עונה היהודי. "וכמה הצד השני רוצה?" משיך הרב לשאול. "מאה אלף", עונה היהודי.

"נו", אומר הרב. "לא נורא. תתחייב על מאה, תביא את החמישים ולחמישים האחרים שיחכו". "לא הבנת", עונה היהודי. **"אלו בדיקו החמישים שיש לי..."**

אי אפשר לשאוף בלי להיות אדם ואי אפשר להיות אדם בלי לשאוף